

Päätettävä tässä kokouksessa

8

Maksuttoman oppimateriaalin sekä työvälineiden, -asujen ja -aineiden tarjoaminen erälle Helsingin kaupungin perusopetuksen jälkeisissä koulutuksissa syksyllä 2021 aloittaville opiskelijoille

HEL 2021-006711 T 02 05 00

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää, että oppivelvollisuuslain soveltamisalan ulkopuolella oleville opiskelijoille tarjotaan maksuttomat oppimateriaalit, tutkintomaksut sekä työvälineet, -asut ja -aineet kuten oppivelvollisille 1.8.2021–31.12.2021 välisenä aikana aloitetussa Helsingin kaupungin järjestämässä toisen asteen tai nivelvaiheen koulutuksessa, jos

a) nuori on opiskellut perusopetuksen oppimäärää kalenterivuoden 2020 aikana; ja

- nuori on ollut sen jälkeen ilman opiskelupaikkaa; tai

- nuori on opiskellut nivelvaiheen koulutuksissa (perusopetuksen lisäopetuksessa, ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa tai lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa) lukuvuonna 2020–2021.

b) nuori on opiskellut perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021.

Edellä mainittu oikeus maksuttomiin oppimateriaaleihin päättyy, kun opiskelija suorittaa toisen asteen tutkinnon, tai viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jona henkilö täyttää 20 vuotta. Maksuttomuuden edellytyksenä on opintojen edistyminen henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Maksuttomuuden kestolle ei voi hakea pidennystä, eikä maksuttomuudesta voi saada erillistä päätöstä.

Esittelijän perustelut

Oppivelvollisuuslaki tulee voimaan 1.8.2021. Laissa säädetään nykyistä laajemmasta maksuttomuudesta perusopetuksen jälkeisissä koulutuksissa. Lain piiriin kuuluville perusopetuksen jälkeen suoritettava ammatillinen tutkinto tai lukiokoulutus ja sen päätteeksi suoritettava ylioppilastutkinto ovat jatkossa täysin maksuttomia sen kalenterivuoden

15.06.2021

loppuun saakka, jona henkilö täyttää 20 vuotta. Koulutuksen järjestäjän tulee tarjota oppivelvolliselle maksutta opinnoissa tarvittavat oppimateriaalit sekä työvälineet, -asut ja -aineet. Oppivelvollisuuslaki tulee voimaan ikäluokka kerrallaan, alkaen keväällä 2021 perusopetuksen päättävistä, jotka ovat pääsääntöisesti vuonna 2005 syntyneitä. Heille syksyllä aloitettu perusopetuksen jälkeinen koulutus on oppivelvollisuuslaissa tarkoitettulla tavalla maksutonta.

Syksyllä perusopetuksen jälkeisen koulutuksen aloittaa myös joukko 2003–2004 syntyneitä opiskelijoita, jotka tulevat sijoittumaan samoihin opetusryhmiin kuin oppivelvolliset, mutta jotka eivät kuulu oppivelvollisuuslain piiriin, eivätkä he näin ole oikeutettuja laissa tarkoitettuun maksuttomuuteen. Suurin osa heistä on viettänyt kuluneen lukuvuoden nivelvaiheen koulutuksissa, jonne he ovat jatkaneet keväällä 2020 päättyneen perusopetuksen jälkeen. Osa taas on suorittanut perusopetuksen oppimäärän loppuun syksyn 2020 aikana tai opiskellut perusopetukseen valmistavassa opetuksessa lukuvuonna 2020–2021.

Maksuttoman oppimateriaalin ja muiden opinnoissa tarvittavien työvälineiden ja tarvikkeiden tarjoaminen myös näille nuorille on tärkeää erityisesti yhdenvertaisen kohtelun vuoksi. Toisen asteen opintonsa vuotsta myöhemmin aloittavat opiskelijat tulevat kohdelluksi eri tavoin kuin oppivelvollisina toisen asteen opintonsa aloittavat. Oppivelvollisista eroava kohtelu jatkuu opintojen ajan, vaikka opinnot etenevät samaan tahtiin oppivelvollisten kanssa.

Helsingin kaupungin järjestämissä nivelvaiheen koulutuksissa opiskeli lukuvuonna 2020–2021 noin 260 esityksen kriteerit täyttävää opiskelijaa. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on arvioitu, että oppimateriaali- sekä työväline, -asu ja -ainekustannukset ovat lukiokoulutuksessa 2 049 euroa ja ammatillisessa koulutuksessa 950 euroa koko tutkinnon suorittamisen ajalta. Mikäli kriteerit täyttäviä opiskelijoita aloittaisi kaupungin järjestämässä tutkintokoulutuksessa 260 nuorta siten, että lukiossa heistä aloittaisi 60 % ja ammatillisessa 40 %, olisi kokonaiskustannus koko opintojen ajalta noin 420 000 euroa. Kustannus perustuu arvioon.

Myös Espoo ja Vantaa ovat tekemässä vastaavanlaista päätöstä maksuttomien oppimateriaalien tarjoamisesta ensi lukuvuonna opintonsa aloittaville, oppivelvollisuuslain soveltamisalan ulkopuolella oleville opiskelijoille.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

15.06.2021

Asia/8

Anssi Ahlberg, erityissuunnittelija, puhelin: 310 22241
anssi.ahlberg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta